

Powiatowy Urząd Pracy
w Nowym Dworze Mazowieckim

CAZ

Centrum Aktywizacji Zawodowej

~~(nie)~~PEŁNOSPRAWNI w pracy

Nowy Dwór Mazowiecki, 2017

Jeśli potrzebujesz pomocy i nie wiesz, do kogo się zwrócić ze swoim problemem

- skorzystaj z pomocy jednej z wymienionych w broszurze instytucji
- wspólnie opracujemy dla Ciebie ścieżkę postępowania
- dopilnujemy, żeby Twoja sprawa została szybko i korzystnie załatwiona.

Spis treści

Orzecznictwo w Polsce	3
Orzecznictwo do celów rentowych (ZUS)	3
Orzecznictwo do celów pozarentowych (Powiatowe/Wojewódzkie Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności)	4
Dorabianie do renty	7
Osoba niepełnosprawna w miejscu pracy	8
Rejestracja w Urzędzie Pracy	9
Podjęcie pracy vs Symbole przyczyn niepełnosprawności	11
01 – U - Upośledzenie umysłowe	11
02 – P - Choroby psychiczne	12
03 – L - Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	13
04 – O - Choroby narządu wzroku	14
05 – R - Upośledzenie narządu ruchu	15
06 – E - Epilepsja	16
07 – S - Choroby układu oddechowego i krążenia	17
08 – T - Choroby układu pokarmowego	18
09 – M - Choroby układu moczowopłciowego	19
10 – N - Choroby neurologiczne	20
11 – I - Inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	21
12 – C - Całościowe zaburzenia rozwojowe	22
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PEFRON)	23
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	24
Ośrodki Pomocy Społecznej	26
Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna	27
Warsztaty Terapii Zajęciowej	28
Spółdzielnia socjalna	29
Lokalne Fundacje i Stowarzyszenia (dane kontaktowe)	31
Zakłady pracy chronionej	33

Konwencja Narodów Zjednoczonych o Prawach Osób Niepełnosprawnych definiuje **niepełnosprawność** jako długotrwałą obniżoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub sensoryczną, która w interakcji z różnymi barierami może (nie musi) ograniczać pełne i efektywne uczestnictwo w życiu społecznym na równych zasadach z innymi obywatelami.

Niepełnosprawność nie jest tylko właściwością osoby, lecz zespołem warunków środowiska społecznego i fizycznego, które powodują trudności, ograniczenia i problemy osoby niepełnosprawnej.

Światowa Organizacja Zdrowia w 1997 r.

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Potwierdzona orzeczeniem o niepełnosprawności.

Orzecznictwo w Polsce

W aktualnym stanie prawnym w Polsce obowiązują dwa rodzaje orzecznictwa, które są regulowane odrębnymi przepisami prawa i prowadzone przez różne instytucje.

1. Orzecznictwo do celów rentowych - prowadzone przez ZUS.
2. Orzecznictwo do celów pozarentowych – prowadzone przez Powiatowe/Wojewódzkie Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Orzecznictwo do celów rentowych (ZUS)

Lekarze orzecznicy i komisje lekarskie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) orzekają o niezdolności do pracy w celu ustalenia uprawnień do świadczeń. Te zaś uzależnione są od stwierdzenia niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Niezdolnym do pracy, w świetle ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest ten, kto całkowicie lub częściowo utracił zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Niezdolność do pracy może być:

- **całkowita** – w przypadku utraty zdolności wykonywania jakiegokolwiek pracy,
- **częściowa** – w przypadku znacznego stopnia utraty zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Uwaga: Niezdolność do pracy orzeka się na okres nie dłuższy niż 5 lat. Wyjątkiem jest sytuacja, w której wiedza medyczna nie wskazuje, że osoba na dłuższy okres lub trwale odzyska zdolność do pracy przed upływem tego czasu.

Jeśli naruszenie sprawności organizmu powoduje konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych, **orzeka się także niezdolność do samodzielnej egzystencji.**

Pamiętaj!

Orzeczenie ZUS o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy **NIE OZNACZA**, że nie możesz podjąć pracy. W art. 13 par. 4 Ustawy o rentach i emeryturach z ZUS czytamy: „Zachowanie zdolności do pracy w warunkach określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością nie stanowi przeszkody do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy”. Dodatkowo pamiętajmy, że od decyzji ZUS odbierającej prawo do renty możemy się odwołać.

Orzecznictwo do celów pozarentowych – prowadzone przez Powiatowe/Wojewódzkie Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W aktualnym stanie prawnym zasady orzekania o niepełnosprawności oraz kryteria kwalifikowania do niepełnosprawności regulują przepisy:

ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.);

rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015 r. poz. 1110);

rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. Nr 17, poz. 162, ze zm.).

W aktualnym stanie prawnym zasady orzekania o niepełnosprawności oraz kryteria kwalifikowania do niepełnosprawności regulują przepisy:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.);
- rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015 r. poz. 1110);
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. Nr 17, poz. 162, ze zm.).

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Dworze Mazowieckim obejmuje swoim zasięgiem powiat nowodworski, w skład którego wchodzi 6 gmin:

1. Gmina Czosnów,
2. Gmina Nowy Dwór Mazowiecki,
3. Gmina Nasielsk,
4. Gmina Leoncin,
5. Gmina Pomiechówek,
6. Gmina Zakroczym.

W ramach swoich kompetencji Zespół wydaje 3 rodzaje orzeczeń:

1. Orzeczenia o niepełnosprawności (dotyczy osób, które nie ukończyły 16 r.ż.),

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

2. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dotyczy osób powyżej 16 r.ż.),

Przy orzekaniu osób powyżej 16 roku życia określa się trzy stopnie niepełnosprawności:

- **ZNACZNY**, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- **UMIARKOWANY**, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
- **LEKKI**, do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

3. Orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień (dotyczy osób posiadających ważne orzeczenia wydane przez inne organy orzekające, a chcące otrzymać wyłącznie wskazania do ulg i uprawnień).

Orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień wydaje się osobie, która ukończyła 16 rok życia i posiada jedno z następujących orzeczeń:

1. ważne orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o:
  - całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji,
  - niezdolności do samodzielnej egzystencji,
  - całkowitej niezdolności do pracy,
  - częściowej niezdolności do pracy oraz celowości przekwalifikowania;
2. ważne orzeczenie organu rentowego (ZUS, MSWiA, MON), wydane przed dniem 1 stycznia 1998 r. o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów;
3. ważne orzeczenie KRUS o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, wydane przed 1 stycznia 1998 r.

UWAGA!!! Od wydanego orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień nie przysługuje odwołanie.

Do kompetencji Zespołu należy również:

1. Wydawanie legitymacji dokumentujących niepełnosprawność i stopień niepełnosprawności na podstawie orzeczeń wydawanych przez Zespół.
2. Wydawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym i placówkom.

Dorabianie do renty

Istnieje możliwość dorobienia do renty, tak żeby jej nie utracić.

Inne zasady przewidziano w przypadku renty przyznanej w związku z niezdolnością do pracy, a inne w przypadku renty socjalnej. Jeśli osoba pobierająca rentę w związku z niezdolnością do pracy osiągnie przychód, którego kwota przekroczy 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, to świadczenie ulega zmniejszeniu. Jeśli przychód jest wyższy niż 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, to prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinnej ulega zawieszeniu. W przypadku renty socjalnej prawo do świadczenia ulega zawieszeniu, gdy osoba pobierająca rentę w związku z niezdolnością do pracy osiągnie przychód, którego kwota przekroczy 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Prawo do renty socjalnej (która od 01.03.2015 r. wynosi 741,35 zł) zawiesza się w razie osiągnięcia przychodu wyższego niż 70% przeciętnego wynagrodzenia tj. w okresie od 1.12.2016 r. kwota ta wynosi: 2 838,60 zł. zł

Aktualne dane znajdują się na stronie internetowej:

Ścieżka: www.zus.pl → Aktualności → Składki i świadczenia → Emerytury i renty
Bezpośredni link: <http://www.zus.pl/default.asp?p=1&id=52>

Renciści z tytułu niezdolności do pracy mogą dorabiać w ramach dwóch progów dochodowych: 70% i 130% przeciętnego wynagrodzenia.

Od 1.12.2016 r.

- kwota 70% przeciętnego wynagrodzenia wynosi: **2 838,60 zł**
- kwota 130% przeciętnego wynagrodzenia wynosi: **5 271,60 zł**

Osoba niepełnosprawna w miejscu pracy

Czas pracy osoby z niepełnosprawnością nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo. Jeżeli jest to osoba o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, to czas jej pracy nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo. Ponadto osoba z niepełnosprawnością nie może być zatrudniona w porze nocnej i w godzinach nadliczbowych.

Nie oznacza to jednak, że w żadnym przypadku normy te nie mogą zostać wydłużone. Wskazanego wyżej czasu pracy nie stosuje się do osób zatrudnionych przy pilnowaniu oraz gdy, na wniosek osoby zatrudnionej, lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników lub w razie jego braku **lekarz** sprawujący opiekę nad tą osobą **wyrazi na to zgodę**. Koszty takich badań ponosi pracodawca.

Osoba z niepełnosprawnością ma także prawo do dodatkowej przerwy w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek. Czas tej przerwy wynosi 15 minut i jest wliczany do czasu pracy. Oznacza to, że pracodawca nie może przedłużyć pracownikowi czasu spędzonego w pracy o te 15 minut. Poza przerwą na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek pracownik niepełnosprawny ma także prawo do takiej samej przerwy, jaką mają inni pracownicy. [Oznacza to, że pracownik niepełnosprawny może skorzystać z 30-minutowej przerwy wliczanej do czasu pracy, art. 134 kodeksu pracy]

Osobie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym (prawo do pierwszego urlopu dodatkowego osoba nabywa po przepracowaniu jednego roku po dniu uznania jej za niepełnosprawną w jednym z tych stopni).

Osoba o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ma **prawo do zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia:**

- 1) w wymiarze do 21 dni roboczych w celu uczestniczenia w **turnusie rehabilitacyjnym**, nie częściej niż raz w roku;
- 2) w celu wykonania **badania specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających**, a także w celu uzyskania zaopatrzenia ortopedycznego lub jego naprawy, jeżeli czynności te nie mogą być wykonane poza godzinami pracy.

Należy jednak pamiętać, że **łączy wymiar urlopu dodatkowego i zwolnienia od pracy na turnus rehabilitacyjny nie może przekroczyć 21 dni roboczych w roku kalendarzowym**. Prawo nie nakłada na pracodawcę obowiązku, aby udzielił osobie niepełnosprawnej dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 10 dni i zarazem zwolnienia na turnus rehabilitacyjny w wymiarze 21 dni.

Rejestracja w Urzędzie Pracy

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu ma prawo korzystać z usług lub instrumentów rynku pracy na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu może również korzystać na zasadach takich jak bezrobotni z następujących usług lub instrumentów określonych w ustawie o promocji:

1. szkoleń;
2. stażu;
3. prac interwencyjnych;
4. przygotowania zawodowego dorosłych;
5. badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy o promocji:
  - mające na celu: stwierdzenie zdolności bezrobotnego do wykonywania pracy, uczestnictwa w szkoleniu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych, odbywania stażu, wykonywania prac społecznie użytecznych; określenie szczególnych predyspozycji psychofizycznych wymaganych do wykonywania zawodu;
6. zwrotu kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 1, 2 i 4 ustawy o promocji:
  - a) przez okres do 12 miesięcy zwrot kosztów przejazdu – tam i z powrotem – do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub przez okres odbywania u pracodawcy stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego;
  - b) kosztów zakwaterowania, jeśli wnioskujący spełnia łącznie następujące warunki: na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych poza miejscem zamieszkania w miejscowości, do której czas dojazdu i powrotu do miejsca stałego zamieszkania środkami transportu zbiorowego wynosi łącznie ponad 3 godziny dziennie; mieszka w hotelu lub wynajętym mieszkaniu w miejscowości lub w pobliżu miejscowości, w której jest zatrudniony, wykonuje inną pracę zarobkową, odbywa staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych; uzyskuje wynagrodzenie lub inny przychód w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w miesiącu, za który jest dokonywany zwrot kosztów zakwaterowania;

- c) koszt przejazdu na badania lekarskie lub psychologiczne i powrotu do miejsca zamieszkania, jeżeli na badania te bezrobotny został skierowany przez powiatowy urząd pracy i na nie dojeżdża;
  - d) koszt przejazdu do pracodawcy i powrotu do miejsca zamieszkania w przypadku skierowania bezrobotnego do pracodawcy, który zgłosił ofertę pracy, jeżeli siedziba tego pracodawcy znajduje się poza miejscem zamieszkania bezrobotnego;
- 7. Bon na zasiedlenie.
  - 8. Bon szkoleniowy.
  - 9. Bon stażowy.

Podjęcie pracy vs Symbole przyczyn niepełnosprawności

01 - U - Upośledzenie umysłowe

Upośledzenie umysłowe począwszy od upośledzenia w stopniu umiarkowanym, nazywane dziś raczej niepełnosprawnością intelektualną.

15 przykładowych zawodów, w których istnieje możliwość zatrudnienia:

Archeolog
Artysta fotografik
Dekorator wyrobów cukierniczych
Florysta
Glazurnik
Magazynier (sprzedawca-magazynier)
Magazynier
Malarz budowlany
Operator myjni
Piekarz
Sprzedawca
Szwaczka
Tokarz
Witrażownik
Zdobnik ceramiki
...i wiele innych

W pracy lepiej unikać:

takie osoby nie powinny pracować na stanowiskach, które:

- powodują stan podwyższonego napięcia nerwowego (stres)
- wymagają pracy na samodzielnych stanowiskach, kiedy 50% czasu pracy wymaga podejmowania decyzji
- wymagających prac szczególnie skomplikowanych

02 - P - Choroby psychiczne

- a) zaburzenia psychotyczne,
- b) zaburzenia nastroju począwszy od zaburzeń o umiarkowanym stopniu nasilenia,
- c) utrwalone zaburzenia lękowe o znacznym stopniu nasilenia,
- d) zespoły otępienne;

15 przykładowych zawodów, w których istnieje możliwość zatrudnienia:

Administrator stron internetowych
Agent reklamowy
Agent usług artystycznych
Analityk systemów komputerowych
Architekt krajobrazu
Artysta fotografik
Artysta grafik
Asystent ds. Księgowości
Bibliotekarz
Elektroenergetyk
Glazurnik
Grafik komputerowy
Informator handlowy
Magazynier (sprzedawca-magazynier)
Projektant systemów komputerowych
Sprzedawca
...i wiele innych

Przeciwwskazania do pracy:

- nie mogą pracować w sytuacji powodującej stan podwyższonego napięcia nerwowego (stres).
- zasadniczo nie wydaje się zgód na pracę na stanowiskach wymagających obsługi maszyn o wysokim stopniu ryzyka, pracowników ochrony fizycznej i mienia czy kierowania pojazdami.

03 - L - Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu

- a) trwale uszkodzenie czynności ruchowej jednego lub obu fałdów głosowych,
- b) częściowa lub całkowita utrata krtani z różnych przyczyn,
- c) zaburzenia mowy spowodowane uszkodzeniem mózgu - wyższych ośrodków mowy,
- d) głuchoniemota, głuchota lub obustronne upośledzenie słuchu niepoprawiające się w wystarczającym stopniu po zastosowaniu aparatu słuchowego lub implantu ślimakowego;

15 przykładowych zawodów, w których istnieje możliwość zatrudnienia:

Administrator stron internetowych
Agent ubezpieczeniowy
Analityk pracy
Analityk systemów komputerowych
Artysta grafik
Asystent ds. Księgowości
Bibliotekarz
Elektroenergetyk
Farmaceuta
Florysta
Głazurnik
Inkasent
Magazynier (sprzedawca-magazynier)
Nauczyciel
Organizator obsługi sprzedaży internetowej
Tokarz
...i wiele innych

Przeciwwskazania:

praca wymagająca kontaktu z innymi ludźmi (mowa) np. przedstawiciel handlowy

- przeciwwskazania do pracy w hałasie, w drganiach i wibracjach
- w przypadku uszkodzenia ucha środkowego zabroniona jest praca na wysokościach

04 - O - Choroby narządu wzroku

Wrodzone lub nabyte wady narządu wzroku powodujące ograniczenie jego sprawności, prowadzące do obniżenia ostrości wzroku w oku lepszym do 0,3 według Snellena po wyrównaniu wady wzroku szklami korekcyjnymi lub ograniczenie pola widzenia do przestrzeni zawartej w granicach 30 stopni;

15 przykładowych zawodów, w których istnieje możliwość zatrudnienia:

Analitik pracy
Analitik systemów komputerowych
Animator kultury
Artysta fotografik
Artysta grafik
Artysta muzyk
Asystent ds. Księgowości
Bibliotekarz
Dealerzy i maklerzy
Doradca personalny
Farmaceuta
Inkasent
Magazynier
Nauczyciel
Organizator obsługi sprzedaży internetowej
...i wiele innych

Powodują niemożność podjęcia:

- pracy na wysokości,
- pracy przy zawodowym prowadzeniu pojazdów mechanicznych.

05 - R - Upośledzenie narządu ruchu

- a) wady wrodzone i rozwojowe narządu ruchu,
- b) układowe choroby tkanki łącznej w zależności od okresu choroby i stopnia wydolności czynnościowej,
- c) zapalenie stawów z towarzyszącym zapaleniem stawów kręgosłupa w zależności od stopnia wydolności czynnościowej,
- d) choroby zwyrodnieniowe stawów w zależności od stopnia uszkodzenia stawu,
- e) choroby kości i chrząstek z upośledzeniem wydolności czynnościowej,
- f) nowotwory narządu ruchu,
- g) zmiany pourazowe w zależności od stopnia uszkodzenia i możliwości kompensacyjnych;

15 przykładowych zawodów, w których istnieje możliwość zatrudnienia:

Analitik systemów komputerowych

Artysta grafik

Artysta muzyk

Asystent ds. Księgowości

Bibliotekarz

Doradca personalny

Farmaceuta

Informator handlowy

Informator ruchu pasażerskiego

Inkasent

Nauczyciel

Organizator obsługi sprzedaży internetowej

Projektant stron internetowych

Sprzedawca

Tokarz

...i wiele innych

Przeciwwskazania:

- zawsze przeciwwskazanie na stanowiskach wymagających ciężkiej pracy fizycznej,
- jeśli uszkodzony jest narząd ruchu to przeciwwskazana jest praca wymagająca ciągłego stania i chodzenia,
- jeśli uszkodzone kończyny górne to niewskazana jest praca wymagająca ich sprawności.

06-E – Epilepsja

W postaci nawracających napadów padaczkowych spowodowanych różnymi czynnikami etiologicznymi lub wyraźnymi następstwami psychoneurologicznymi.

15 przykładowych zawodów, w których istnieje możliwość zatrudnienia:

Administrator stron internetowych
Architekt wnętrz
Artysta fotografik
Asystent ds. Księgowości
Bibliotekarz
Dekorator wyrobów cukierniczych
Doradca personalny
Florysta
Informator handlowy
Informator ruchu pasażerskiego
Malarz budowlany
Organizator obsługi sprzedaży internetowej
Pracownik informacji turystycznej
Sprzedawca
Zdobnik ceramiki
...i wiele innych

Przeciwwskazania:

- przy maszynach będących w ruchu,
- na wysokości,
- przy urządzeniach pod wysokim napięciem,
- samodzielna praca w porze nocnej.

07-S - Choroby układu oddechowego i krążenia

- a) przewlekłe obturacyjne i ograniczające, zakaźne choroby płuc prowadzące do niewydolności oddechowej,
- b) nowotwory płuc i opłucnej, prowadzące do niewydolności oddechowej,
- c) wrodzone i nabyte wady serca, choroba niedokrwienna serca, kardiomiopatie, zaburzenia rytmu serca z zaburzeniami hemodynamicznymi kwalifikującymi co najmniej do II stopnia niewydolności serca według Klasyfikacji NYHA,
- d) nadciśnienie tętnicze z powikłaniami narządowymi,
- e) miażdżycę zarostową tętnic kończyn dolnych począwszy od II stopnia niedokrwienia kończyn według Klasyfikacji Fontaine'a,
- f) niewydolność żył głębokich z powikłaniami pod postacią zapaleń i długotrwałych owrzodzeń;

15 przykładowych zawodów, w których istnieje możliwość zatrudnienia:

Agent reklamowy
Analityk systemów komputerowych
Architekt
Dietetyk
Grafik komputerowy
Informator handlowy
Księgowy
Nauczyciel
Optyk
Piekarz
Przewodnik turystyczny
Rzeczoznawca
Specjalista do spraw bankowości
Sprzedawca
Technolog prac biurowych
...i wiele innych

Przeciwwskazania do:

- ciężkiej pracy fizycznej
- jeśli niepełnosprawność dotyczy układu krążenia to pracy powodującej stan podwyższonego napięcia nerwowego.
- jeśli dotyczy układu oddechowego to do pracy wymagającej kontaktu z substancjami drażniącymi.

08-T - Choroby układu pokarmowego

- a) choroby przełyku powodujące długotrwałe zaburzenia jego funkcji,
- b) stany po resekcji żołądka z różnych przyczyn z licznymi powikłaniami,
- c) przewlekłe choroby jelit o różnej etiologii, powikłane zespołem złego wchłaniania,
- d) przewlekłe choroby wątroby o różnej etiologii w okresie niewydolności wątroby,
- e) przewlekłe zapalenie trzustki wymagające długotrwałej farmakoterapii,
- f) nowotwory układu pokarmowego;

15 przykładowych zawodów, w których istnieje możliwość zatrudnienia:

Administrator stron internetowych
Analityk systemów komputerowych
Artysta grafik
Asystent ds. Księgowości
Bibliotekarz
Grafik komputerowy
Informator handlowy
Informator ruchu pasażerskiego
Malarz budowlany
Nauczyciel
Organizator obsługi sprzedaży internetowej
Projektant stron internetowych
Projektant systemów komputerowych
Spedytor
...i wiele innych

Przeciwwskazanie do podjęcia pracy, która będzie uniemożliwiać regularne przyjmowanie posiłków.

09-M - Choroby układu moczowopłciowego

- a) zaburzenia czynności dróg moczowych prowadzące do niewydolności nerek,
- b) choroby nerek o różnej etiologii prowadzące do ostrej lub przewlekłej mocznicy,
- c) wielotorbielowate zwyrodnienie nerek typu dorosłych,
- d) nowotwory złośliwe układu moczowego i narządów płciowych;

15 przykładowych zawodów, w których istnieje możliwość zatrudnienia:

Analityk finansowy
Bibliotekarz
Dietetyk
Ekonomista
Farmaceuta
Grafik komputerowy
Księgowy
Informator handlowy
Opiekun osób starszych
Programista aplikacji
Projektant stron internetowych
Projektant systemów komputerowych
Spedytor
Sprzątaczką
Technik prac biurowych
...i wiele innych

Nie może pracować na zewnątrz w warunkach częstych zmian temperatury a przede wszystkim w narażeniu na zimno i wilgoć.

10-N - Choroby neurologiczne

- a) naczyniopochodny udar mózgu przemijający, odwracalny, dokonany, prowadzący do okresowych lub trwałych deficytów neurologicznych o różnym stopniu nasilenia,
- b) guzy centralnego układu nerwowego w zależności od typu, stopnia złośliwości, lokalizacji i powstałych deficytów neurologicznych,
- c) pourazowa cerebrastenja i encefalopatia,
- d) choroby zapalne ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego prowadzące do trwałych deficytów neurologicznych,
- e) choroby układu pozapiramidowego w zależności od stwierdzanych objawów neurologicznych,
- f) choroby rdzenia kręgowego,
- g) uszkodzenia nerwów czaszkowych i obwodowych o różnej etiologii;

15 przykładowych zawodów, w których istnieje możliwość zatrudnienia:

Administrator stron internetowych

Analitik finansowy

Analitik systemów komputerowych

Artysta grafik

Bibliotekarz

Florysta

Informator handlowy

Pomoc księgowej

Pracownik informacji

Programista aplikacji

Projektant stron internetowych

Projektant systemów komputerowych

Spedytor

Technik prac biurowych

Tłumacz języków obcych

...i wiele innych

Przeciwwskazaniem do zatrudnienia są przede wszystkim ciężka praca fizyczna, praca na wysokości, przy niebezpiecznych maszynach w ruchu, w stałej wymuszonej pozycji kręgosłupa, w kontakcie ze środkami neurotoksycznymi.

11- I - Inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego

- a) choroby narządów wydzielania wewnętrznego o różnej etiologii, wywołane nadmiernym wydzielaniem lub niedoborem hormonów w zależności od stopnia wyrównania lub obecności powikłań narządowych, pomimo optymalnego leczenia,
- b) choroby zakaźne lub zespoły nabytego upośledzenia odporności w zależności od fazy zakażenia,
- c) przewlekłe wielonarządowe choroby odzwierzęce w II i III okresie choroby zależnie od zmian narządowych,
- d) choroby układu krwiotwórczego o różnej etiologii w zależności od patologicznych zmian linii komórkowych szpiku w procesie hemopoetyzy,
- e) znacznego stopnia zeszpecenia powodujące stałe ograniczenia w kontaktach międzyludzkich, jak i pracy zawodowej.

15 przykładowych zawodów, w których istnieje możliwość zatrudnienia:

Administrator stron internetowych
Analityk systemów komputerowych
Artysta grafik
Asystent ds. Księgowości
Bibliotekarz
Doradca finansowy
Grafik komputerowy
Informator handlowy
Informator ruchu pasażerskiego
Nauczyciel
Organizator obsługi sprzedaży internetowej
Pracownik informacji turystycznej
Projektant stron internetowych
Projektant systemów komputerowych
Spedytor
...i wiele innych

Choroby immunologiczne (wirusowe np. AIDS, zeszpecenia, cukrzyca)

- uniemożliwia regularne przyjmowanie posiłków i leków,
- wymaga ciężkiej pracy fizycznej,
- powoduje stan podwyższonego napięcia nerwowego (stres),
- wymaga pracy na wysokości,
- wymaga pracy przy maszynach w ruchu,
- wymaga pracy w porze nocnej.

12- C - Całościowe zaburzenia rozwojowe

Całościowe zaburzenia rozwojowe powodujące znaczne zaburzenia interakcji społecznych lub komunikacji werbalnej oraz nasilone stereotypie zachowań, zainteresowań i aktywności.

- zespół Retta, zespół Hellera, autyzm wczesnodziecięcy i inne zaburzenia ze spektrum autyzmu, np. zespół Aspergera.

15 przykładowych zawodów, w których istnieje możliwość zatrudnienia:

Analitik baz danych
Analitik systemów komputerowych
Archeolog
Artysta fotografik
Artysta grafik
Bibliotekarz
Dekorator wyrobów cukiernicznych
Florysta
Glazurnik
Grafik komputerowy
Informator handlowy
Kartograf
Projektant stron internetowych
Projektant systemów komputerowych
Twórca nowych technologii
...i wiele innych

Nie mogą pracować:

- w sytuacji powodującej stan podwyższonego napięcia nerwowego (stres),
- utrudnione kontakty interpersonalne

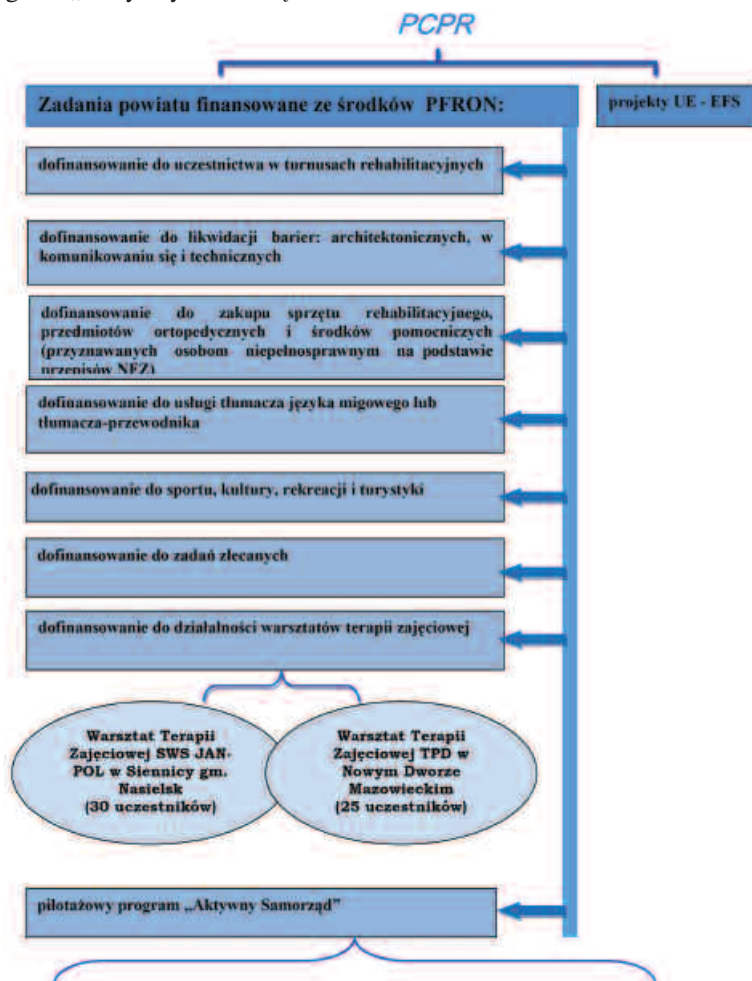

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Najwięcej spraw związanych z pomocą indywidualnym osobom niepełnosprawnym należy do kompetencji samorządu powiatowego. Sprawy te są obsługiwane przede wszystkim przez powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) właściwe dla miejsca zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Ze środków PFRON pozostających w dyspozycji powiatowych centrów pomocy rodzinie (PCPR).

Samorządy powiatowe udzielają także wsparcia organizacjom pozarządowym (wyłącznie działającym na rzecz osób niepełnosprawnych) – w zakresie organizacji przedsięwzięć związanych ze sportem, kulturą, turystyką i rekreacją osób niepełnosprawnych, oraz zadań zleczanych. PFRON wspiera także tworzenie i funkcjonowanie: Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”

Moduł I
likwidacja barier
utrudniających
aktywizację społeczną
i zawodową

Moduł II
pomoc w utrzymaniu
wykształcenia na
poziomie wyższym

**obszar A -
likwidacja bariery transportowej**

**Zadanie 1 - pomoc
w zakupie i
montażu
oprzyrządowania
do posiadanego
samochodu.**

**Zadanie 2 - pomoc
w uzyskaniu prawa
jazdy kategorii B,**

**obszar B -
likwidacja barier w dostępie do
uczestnictwa w społeczeństwie
informatycznym**

**Zadanie 1 - pomoc
w zakupie sprzętu
elektronicznego
lub jego
elementów oraz
oprogramowania,**

**Zadanie 2 -
dofinansowanie
szkoleń w zakresie
obsługi nabytego w
ramach programu
sprzętu
elektronicznego i
oprogramowania,**

**obszar C -
likwidacja barier w poruszaniu się**

**Zadanie 1 -
pomoc w
zakupie wózka
inwalidzkiego o
napędzie
elektrycznym
(w 2016 r.
nierealizowany)**

**Zadanie 2 -
pomoc w
utrzymaniu
sprawności
technicznej
posiadanego
wózka
inwalidzkiego
o napędzie
elektrycznym,**

**C Zadanie 3 -
pomoc w zakupie
protezy
kończyny, w
której
zastosowano
nowoczesne
rozwiązania
techniczne, tj.
protezy co
najmniej na III
poziomie jakości,**

**Zadanie 4 -
pomoc w
utrzymaniu
sprawności
technicznej
posiadanej
protezy
kończyny, w
której
zastosowano
nowoczesne
rozwiązania
techniczne (co
najmniej na III
poziomie jakości),**

**obszar D -
pomoc w utrzymaniu aktywności
zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla
osoby zależnej**

Ośrodki Pomocy Społecznej

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

Pomoc społeczna ma wspierać je w usamodzielnieniu się oraz integracji ze środowiskiem. W ramach pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca świadczenia, wykonuje pracę socjalną, prowadzi instytucje i ośrodki pomocy społecznej, ocenia i analizuje zjawiska skutkujące sytuacjami wymagającymi wsparcia oraz rozwija nowe formy pomocy.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek samej osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego (np. w przypadku dziecka - jego rodziców lub opiekunów prawnych) lub innej osoby. Natomiast w niektórych przypadkach, zwłaszcza w stosunku do osób, które nie mają świadomości swoich praw, pomoc społeczna udzielana jest z urzędu.

Podstawą do wydania decyzji o przyznaniu lub odmowie pomocy jest rodzinny wywiad środowiskowy, przeprowadzony przez pracownika socjalnego.

Wybrane pieniężne i niepieniężne formy pomocy:

Zasiłek stały - to świadczenie pieniężne, które przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, albo pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek okresowy - to świadczenie pieniężne przyznawane na określony czas osobom i rodzinom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych np. z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia.

Zasiłki celowe - to świadczenia jednorazowe przyznawane osobom i rodzinom na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opał, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Ustawa nie określa wysokości zasiłku celowego. Kwota zasiłku ustalana jest z uwzględnieniem sytuacji materialnej wnioskodawcy, celu na jaki zasiłek jest przyznany oraz możliwości finansowych ośrodka.

Specjalny zasiłek celowy - może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Możemy mówić o czynnościach takich jak: mycie, kąpanie, zmiana pościeli, pomoc w dotarciu do lekarza, podawanie leków, karmienie, robienie podstawowych zakupów, bieżące porządky.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym (np. rehabilitacja, pomoc psychologiczno-terapeutyczna, czynności edukacyjne).

Pomoc w postaci schronienia, posiłku, odzieży - udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

Przyznanie niezbędnego ubrania następuje przez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku.

Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. Pomoc tego rodzaju przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków.

Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Dworze Mazowieckim świadczy specjalistyczną pomoc dla dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów oraz nauczycieli i wychowawców.

Celem Poradni Psychologiczno Pedagogicznej jest:

- wspomaganie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży
- pomoc w efektywnym uczeniu się
- pomoc uczniom w wyborze szkoły i zawodu
- pomoc rodzinie w wypełnianiu przez nią funkcji wychowawczych
- pomoc w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych dzieci i młodzieży
- profilaktyka uzależnień
- wspieranie środowiska przedszkolnego i szkolnego w procesie dydaktyczno-wychowawczym

Zadaniem jest wszechstronne wsparcie dziecka i jego rodziny w procesie edukacyjnym i wychowawczym. Polega ono na:

- diagnozie: psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej, preferencji zawodowych.
- badaniach przesiewowych w placówkach, praktycznym wsparciu dla szkół i przedszkoli, grupy wsparcia dla nauczycieli i specjalistów z placówek edukacyjnych
- wydawaniu opinii i orzeczeń.
- wsparciu terapeutycznym w formie indywidualnych spotkań oraz grup tematycznych.
- Szkoła dla Rodziców i Wychowawców.
- indywidualnym i grupowym poradnictwie edukacyjno-zawodowym
- interwencjach kryzysowych.

Wydaje opinie w następujących sprawach:

- wcześniejszego przyjęcia dziecka do szkoły podstawowej
- odroczenia obowiązku szkolnego
- zwolnienia z nauki drugiego języka obcego
- objęcia ucznia nauką w klasie terapeutycznej
- dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb
- udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki
- przyjęcia ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy
- pierwszeństwa w przyjęciu ucznia z problemami zdrowotnymi do szkoły ponadgimnazjalnej
- udzielenia zezwolenia na zatrudnienie młodocianego
- braku przeciwwskazań do wykonywania pracy lub innych zajęć zarobkowych
- objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu

- objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce oświatowej
- specyficznych trudności w uczeniu się
- o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju
- inne opinie o przebadanych
- informacje o wynikach diagnozy

Orzeczenia

- o potrzebie nauczania specjalnego
- o potrzebie nauczania indywidualnego

O potrzebie wydania orzeczenia oraz opinii w sprawie wczesnego wspomaganie rozwoju decyduje Zespół Orzekający

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Warsztaty mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty.

Celem warsztatu jest:

- aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacji powyższych celów służy stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia uczestników, poprzez wyposażenie ich w umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijania psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Uczestnikami warsztatów mogą być osoby posiadające prawnie potwierdzony status niepełnosprawności, niezdolne do podjęcia pracy. Osoby niepełnosprawne, przyjmowane do warsztatu po 1 stycznia 1998 r., muszą posiadać w swoim orzeczeniu wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Zgłoszenia osób niepełnosprawnych, które chcą uczestniczyć w warsztacie przyjmuje i zatwierdza jednostka zamierzająca utworzyć warsztat lub jednostka prowadząca warsztat, w uzgodnieniu z powiatowym centrum pomocy rodzinie.

Zasady funkcjonowania warsztatu

Terapię prowadzoną w warsztacie realizuje się na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika, który zawiera informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej, planowanych działań wobec uczestnika i spodziewanych efektów tych działań.

W powiecie nowodworskim Warsztaty Terapii Zajęciowej znajdują się w Nowym Dworze Mazowieckim i Starych Pieścirogach (gmina Nasielsk).

Spółdzielnia Socjalna

Spółdzielnia socjalna ma osobowość prawną. Jest to specyficzna forma spółdzielni pracy. Przedmiotem działalności spółdzielni socjalnej jest przede wszystkim prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków w celach społecznej i zawodowej reintegracji jej członków. Oznacza to, że spółdzielnia socjalna musi prowadzić działalność gospodarczą, ale zysk osiągany z tej działalności nie jest celem samym w sobie, a środkiem do realizacji celów statutowych. Spółdzielnia może też prowadzić działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków oraz ich środowiska lokalnego, a także działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych, określonych w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

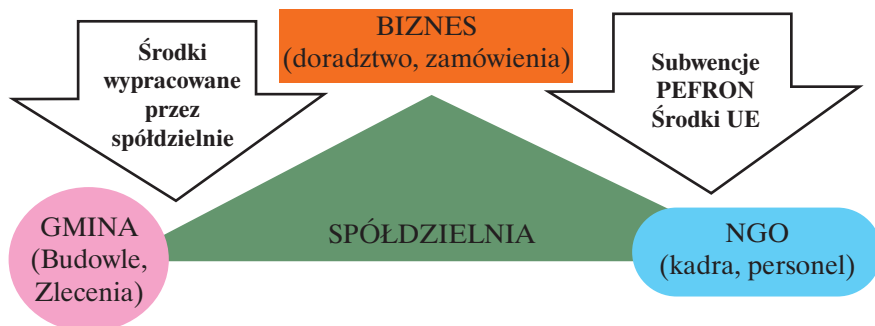
Spółdzielnia socjalna może być założona przez osoby należące do ściśle określonych w ustawie grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przez osoby prawne – organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, kościelne osoby prawne. W przypadku osób fizycznych założyciele spółdzielni muszą należeć do jednej z określonych grup, m.in. osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Najczęściej spotykanym modelem jest spółdzielnia założona przez dwie organizacje pozarządowe, a gmina i lokalny biznes aktywnie ją wspierają.

Ponieważ przedmiotem działalności spółdzielni socjalnej jest przede wszystkim prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków, spółdzielnia socjalna może prowadzić nieograniczoną działalność gospodarczą. Spółdzielnia może tworzyć fundacje, spółki, tworzyć i przystępować do spółdzielni osób prawnych i spółdzielni pracy oraz związków spółdzielczych. Może również jako członek wspierający przystępować do związków (federacji) organizacji pozarządowych.

Atutem spółdzielni socjalnej stworzonej przez podmioty prawne jest lepsza kondycja ekonomiczna, co oznacza większą trwałość na rynku. Powstają w ten sposób swoiste „trójkąty pożytku publicznego” (NGO, Jednostki samorządu terytorialnego i lokalny biznes), które organizując i wspierając podmioty ekonomii społecznej wzbogacają system rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w tym „absolwentów” WTZ.

Spółdzielnia socjalna dla osób niepełnosprawnych

Przykładowa rola partnerów

Istniejące na terenie kraju spółdzielnie socjalne oferują szeroki zakres usług m.in. prace sprzątające, opiekę nad grobami, gastronomię, konfekcjonowanie i pakowanie oraz wytwórstwo m.in. ceramiki artystycznej, produktów marketingowo-reklamowych.

W powiecie nowodworskim planowane jest stworzenie dwóch spółdzielni socjalnych.

Lokalne Fundacje i Stowarzyszenia

Lokalne Fundacje i Stowarzyszenia
(dane kontaktowe)

Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów

ul. Zakroczymska 30
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel. (022) 512-23-71

Polski Komitet Pomocy Społecznej

ul. Partyzantów 7
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel. 506-114-738

Polski Związek Niewidomych

(status Organizacji Pożytku Publicznego)

ul. Partyzantów 7
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel. 22 785-67-64
www.pzn-mazowsze.org.pl

Nowodworskie Stowarzyszenie Amazonek

(status Organizacji Pożytku Publicznego)

ul. Targowa 8
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel. 509-855-838

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków- status OPP

ul. Partyzantów 7
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel.507-627-036, e-mail: danutawisniewska0509@wp.pl

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Ruchowo

(status Organizacji Pożytku Publicznego)

ul. Boh. Modlina 77A
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
adres do korespondencji:
ul. Ledóchowskiego 391/30
05-160 Nowy Dwór Mazowiecki
tel. 502-107-717

**Stowarzyszenie Grupa Rodzin z Dziećmi Niepełnosprawnymi
(status Organizacji Pożytku Publicznego)**

ul. Słoneczna 54A
05-180 Pomiechówek
tel. 511-825-341

**Stowarzyszenie Rodzicielstwa Zastępczego Powiatu Nowodworskiego " Gniazdo"
(status Organizacji Pożytku Publicznego)**

ul. Kilińskiego 14
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel. 502-495-961

**Stowarzyszenie PARAFIADA
(status Organizacji Pożytku Publicznego)**

Chlebotki 4
05-190 Nasielsk
tel. (022) 794-34-48

**Fundacja "EFFATA By lepiej widzieć i słyszeć"
(status Organizacji Pożytku Publicznego)**

Pniewo 16
05-190 Nasielsk
tel.608-359-301
e-mail: jakubbrzezinski@wp.pl

Stowarzyszenie Wsparcia Społecznego „JAN – POL”

ul. Gen. Władysława Sikorskiego 5
05-191 Nasielsk
tel. 664-475-844
e-mail: sws.janpol@o2.pl

Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych "promień"

ul. Tadeusza Kościuszki 25
05-190 Nasielsk
tel. (0-23) 693-02-64
e-mail: dps@dpsnasielsk.pl, stow.promien@dpsnasielsk.pl

ZAKŁADY PRACY CHRONIONEJ

Zasady funkcjonowania zakładów pracy chronionej określa ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r.

Taki pracodawca zobowiązany jest:

- zatrudniać nie mniej niż 25. pracowników w przeliczeniu na etaty,
- przez okres co najmniej 6 m-cy osiągać odpowiednie wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych:
- co najmniej 40 proc.; w tym co najmniej 10 proc. ogółu zatrudnionych stanowią osoby zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności albo
- co najmniej 30 proc. osób niewidomych lub psychicznie chorych, albo osób upośledzonych umysłowo zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności
- przystosować obiekty i pomieszczenia użytkowane przez zakład do przepisów i zasadom bhp; pomieszczenia powinny uwzględniać potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniać wymagania dostępności do nich (kontroluje i potwierdza PIP),
- zapewnić pracownikom doraźną i specjalistyczną opiekę medyczną, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne,

Wyjątki w tym zakresie określa art. 30 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r.

Uprawnienia dla prowadzących zakłady pracy chronionej (art. 31, 32 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 12. czerwca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania przy udzielaniu zakładom pracy chronionej pomocy finansowej ze środków PFRON (Dz.U.03.125.1161)

Prowadzący zakład pracy chronionej jest zwolniony:

- z podatków (nie dotyczy - podatku od gier, VAT, akcyzy, cła, dochodowego, od środków transportowych) z tym że:
- z podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego zwolniony jest na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
- z podatku od czynności cywilnoprawnych - jeżeli czynność przez niego dokonana pozostaje w bezpośrednim związku z prowadzeniem zakładu.
- opłat, z wyjątkiem opłaty skarbowej.

Prowadzący zakład pracy chronionej może otrzymać ze środków PFRON:

- dofinansowanie w wysokości do 50 proc. oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych, pod warunkiem wykorzystania tych kredytów na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych,
- zwrot kosztów za szkolenie zatrudnionych osób niepełnosprawnych w związku z koniecznością zmiany profilu produkcji,
- jednorazową pożyczkę w celu ochrony istniejących w zakładzie miejsc pracy osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie lub refundację wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, u których stwierdzono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, epilepsję, pracowników niewidomych – w wysokości 75 proc. najniższego wynagrodzenia,
- dofinansowanie w związku z zatrudnieniem osób niepełnosprawnych w przypadku braku podstaw do zwrotu VAT lub gdy jest on niższy o 90 proc. od wynikającego z wyliczenia dokonanego na podstawie odrębnych przepisów.

Szczególne uprawnienia:

- zwrot podatku od towarów i usług (na podstawie odrębnych przepisów) za okresy miesięczne w 2003 r.,
- częściowe finansowanie z budżetu państwa i PFRON wynagrodzenia odpowiadającego należnej składce pracownika na ubezpieczenie społeczne.

Aktualny wykaz zakładów pracy chronionej znajdujących się na terenie województwa mazowieckiego można znaleźć na stronie Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie: (<https://www.mazowieckie.pl>)

<https://www.mazowieckie.pl/pl/urząd/polityka-spoeczna/osoby-niepelnosprawne/zaklady-pracy-chronion/29930,Wykaz-Zakladow-Pracy-Chronionej-znajdujacych-sie-na-terenie-Wojewodztwa-Mazowiec.html>

Zakłady pracy chronionej w powiecie nowodworskim

Jan Pol Zakład Pracy Chronionej

Dane kontaktowe: ul. Sikorskiego 22, 05-191 Siennica tel. 23 691 27 23

Sanibud Sp. z o.o.

Dane kontaktowe: ul. Warszawska 47 05-190 Nasielsk tel. 23 693 06 31

Słodkie Hawo Hawopol

Dane kontaktowe: ul. Łąkowa 18 05-092 Łomianki tel. 22 751 30 99

Cholewiński Z P.H.U.

Dane kontaktowe: Cząstków Maz. 28 05-152 Czosnów tel. 22 785 02 17

Przydatne Dane Kontaktowe

Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Mazowieckim

ul. Juliusza Słowackiego 6
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel.: 22 775-92-42 do 44, fax 22 775-28-55
E-mail: wano@praca.gov.pl, pupndm@ndm.praca.gov.pl

Filia Urzędu Pracy w Nasielsku

ul. Płońska 43
05-190 Nasielsk
tel./fax: 23-691-29-09
E-mail: wanona@praca.gov.pl

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Dworze Mazowieckim

ul. Paderewskiego 1B,
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel.: 22 765 32 05 ; 22 765 32 06
<http://www.nowodworski.pl/100,zespol-ds-orzekania-o-niepelnosprawnosci>

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Ignacego Paderewskiego 6
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel./fax: 22 765 94 90, e-mail: sekretariat@pcprndm.pl
<http://www.pcpr.nowodworski.pl/>

Dział pomocy osobom niepełnosprawnym

Specjalista Pracy Socjalnej Agnieszka Daniszewska
e-mail: a.daniszewska@pcprndm.pl, tel. 22 765 94 99
Starszy Inspektor Adam Muzal
e-mail: a.muzal@pcprndm.pl, tel. 22 765 94 99

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim

ul. Partyzantów 7
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
Tel/Fax. : (22) 775-27-30, 775-29-83
Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku
ul. Elektronowa 3, 05-190 Nasielsk
tel.: 23 693 30 06

Ośrodek Pomocy Społecznej w Leoncinie

Partyzantów 3
05-155 Leoncin
tel. 22 785 65 85 wew.17

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakroczymiu

ul. o. H. Koźmińskiego 15
05-170 Zakroczym
tel. 022 785 22 99, tel./fax 022 785 35 04

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czosnowie

ul. Warszawska 59, 05-152 Czosnów
tel., fax. 0 22 785-05-58

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pomiechówku

ul. Słoneczna 51
05-180 Pomiechówek
Tel./Fax 22 785 45 19
Tel. 22 785 40 10, 22 765 23 50

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

ul. Bohaterów Modlina 40
05-100 Nowy Dwór Maz.,
tel. 775 20 13, 775 56 66

Filia w Nasielsku

ul. Piłsudskiego 6,
05-190 Nasielsk
(23) 691 26 47

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowym Dworze Mazowieckim

ul. Bohaterów Modlina 77 a
05-100 Nowy Dwór Maz
tel (0 22) 775 29 44

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Starych Pieścirogach (gmina Nasielsk)

przy Stowarzyszeniu Wsparcia Społecznego "JAN-POL"
ul. Gen. Wł. Sikorskiego 5A
05-191 Stare Pieścirogi
tel. 664 475 844; 531 981 737
email: wtzstarepiescirogi@o2.pl

Informator powstał przy udziale:

- Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Dworze Mazowieckim
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Nowym Dworze Mazowieckim
- Warsztatów Terapii Zajęciowej w Nowym Dworze Mazowieckim
- Warsztatów Terapii Zajęciowej w Starych Pieścirogach
- Polskiego Związku Niewidomych, Oddział w Nowym Dworze Mazowieckim
- Stowarzyszenia Grupa Rodzin z Dziećmi Niepełnosprawnymi
- Stowarzyszenia Wsparcia Społecznego „JAN – POL”

Serdecznie dziękujemy za współpracę.

Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Mazowieckim
ul. Słowackiego 6
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel.: 22 775 92 42 do 44
e-mail: wano@praca.gov.pl
www.ndm.praca.gov.pl
Filia w Nasielsku ul. Płońska 43
tel.: 23 691 29 09